

SLU:s bidrag till Sveriges nationella rapportering om genomförandet av Agenda 2030 vid FN:s politiska högnivåforum för hållbar utveckling (HLPF)

Bakgrund

Den 10-19 juli 2017 kommer regeringen att redovisa hur Sverige genomför Agenda 2030 och uppfyller de globala målen för hållbar utveckling i Sverige och internationellt inom ramen för FN:s politiska högnivåforum för hållbar utveckling (High Level Political Forum, HLPF). Regeringskansliet ansvarar för förberedelsearbetet, framtagandet av rapport, samt det uppföljande arbetet efter HLPF. För att stärka detta arbete kommer regeringen att under våren föra en bred dialog med svenska aktörer.

Mot denna bakgrund bjöd Regeringskansliet in aktörer från civilsamhälle, fackliga organisationer, näringsliv, myndigheter, kommuner, universitet (inklusive SLU), och Agenda 2030-delegationen till ett inledande möte den 19 januari 2017. Där presenterade man sin syn på förberedelsearbetet och rapporteringen, samt ville få möjlighet att diskutera relevanta frågor. Deltagarna uppmanades att bidra till rapporten genom att senast den 28 februari skicka högst två sidor som beskriver:

- Hur bidrar din organisation till de globala målen?
- Finns det goda exempel på genomförande, resultat eller innovativa samarbeten och partnerskap?
- Vilka är utmaningarna och möjligheterna?

SLU har valt att belysa några *exempel* på genomförande kopplat till utbildning för hållbar utveckling, aktiviteter knutna till ett av de 17 målen för hållbar utveckling, mål 14 Hav och marina resurser, och internationella samarbeten.

Hur bidrar SLU till de globala målen?

SLU:s profil är inriktad på kunskap om de biologiska naturresurserna på land och i vatten och våra ansvarsområden är kopplade till samhällsutmaningar som bland annat mat- och energiförsörjning, klimatförändringar m.m. Vår utbildning, forskning och miljöanalys bedömer vi därmed har stor inverkan, nationellt och internationellt, på tio av agendans mål (se [redovisning till Regeringskansliet](#) 2016-08-31, ID SLU.ua.2016.2.6-1646). SLU har unika yrkesutbildningar och masterprogram liksom omfattande forskning knuten till de gröna näringarna och angränsande områden med fokus på förvaltning och hållbart nyttjande inom jord- och trädgårdsbruk, skogsbruk, fiske och vattenbruk, liksom landsbygdsutveckling, hållbar livsmedelsproduktion, hållbara stadsmiljöer och djur i människans tjänst.

Inom agendans mål 14 bidrar exempelvis SLU aktivt till kunskapsuppbyggnad för en bättre havsmiljö i Östersjö- och Nordsjöregionen. SLU deltar aktivt i arbetsgrupper inom HELCOM, OSPAR, ICES och EU:s STECF, grupper med fokus på uthålligt nyttjande av fisk, skaldjur, marina däggdjur och ekosystem. Underlag från SLU har använts för Östersjöns utveckling och i EU-kommissionens arbete med att ta fram en ny förordning för hur data om fiskbestånden och fisket ska samlas in. SLU:s forskning kring ekosystembaserad fiskeriförvaltning har bidragit till utvecklingen av EU:s plan för flerartsförvaltning i Östersjön.

SLU har sedan länge omfattande verksamhet internationellt tillsammans med låg- och medelinkomstländer. Denna verksamhet bedrivs inom alla SLU:s institutioner genom såväl kapacitetsutveckling som samarbete inom forskning och utbildning. SLU har en särskild PGU-strategi och en enhet för dess genomförande och utveckling (SLU Global). Av SLU:s alla vetenskapligt granskade publikationer är 20 procent i samarbete med kollegor i låg- och medelinkomstländer. Centralt är agendans mål 2 om att utrota hungern, som har stark koppling till målet om att avskaffa fattigdom i världen.

Goda exempel på genomförande, resultat och samarbeten

Utbildning för hållbar utveckling

För att säkerställa att SLU:s utbildningar lyfter hållbarhetsaspekterna på ett systematiskt sätt antogs 2015 [mål för utbildning för hållbar utveckling \(UHU\)](#). Det syftar till att studierektorer och kursansvariga lärare [fortbildas](#) i hållbar utveckling.

Initialt intervjuades ett tiotal studierektorer om vilket stöd de behövde rörande arbetet med hållbar utveckling. Därefter togs ett nytt fortbildningsmaterial fram. I februari 2017 hade 32 studierektorer, dvs. i stort sett alla, genomfört utbildningen. Av totalt cirka 420 kursansvariga lärare har i nuläget ca 30 procent genomgått kursen. En fråga om UHU finns även i alla kursvärderingar för lärare och studentrepresentanter.

I arbetet med att medvetandegöra hållbarhetsmålen för studenter har SLU under 2016 tagit fram en informationsskrift för att uppmärksamma [karriärmöjligheter](#) och karriärvägar för framtida yrkesverksamhet kopplat till de globala målen.

Exempel på vad SLU gör för ett av målen – Hav och marina resurser (SDG 14)

Inom delmål 14.4 arbetar SLU sedan 2014 tillsammans med fiskenäringen och nationella myndigheter med att utveckla selektiva fiskemetoder. Projektförslagen tas fram gemensamt av SLU och näringen utifrån fiskets behov och idéer och prioriteras och beslutas sedan av Havs- och vattenmyndigheten. SLU garanterar den vetenskapliga uppföljningen. Den övergripande målsättningen för projekten är att underlätta införandet av den landningsskyldighet som beslutats i och med reformen av EU:s gemensamma fiskeripolitik. Projekten syftar därför till att minska oönskad fångst i svenskt fiske genom att antingen utveckla befintliga fiskemetoder (trålfiske) eller alternativa fiskemetoder (främst passiva redskap).

Inom delmål 14.5 har SLU nyligen utvärderat och rapporterat ett regeringsuppdrag för att undersöka effekter av fiskefria områden i Sverige. Utvärderingen påvisar generellt positiva effekter av att fisket utestängs från ett område med avseende på mängden och storleken på fisken, men också positiva effekter på övrigt djurliv på havsbotten där det utestängda fisket utförts med bottentrål.

Internationellt samarbete

Som del i en översyn av internationell samverkan har en ny vicerektor för det området tillsatts. SLU har genomfört ett förberedande arbete för att integrera och medvetandegöra målen i universitetets verksamhet.

SLU deltar aktivt och är en huvudpartner i det SIDA-finansierade nätverket och dialog-plattformen SIANI ([Swedish International Agricultural Network Initiative](#)), som för en bred dialog med alla aktörer, från civilsamhälle till regeringskansli, kring livsmedelsförsörjning och andra frågor centrala för Agenda 2030.

SLU deltar i ett program för ökad samordning av europeisk kompetens för utvecklingsarbete. Det sker i samarbete med Afrikanska unionen och andra afrikanska partners ([Pro Intense Africa](#)) och inom nätverket [Agrinatura](#). SLU är värd för Agrinaturas generalförsamling som hålls i Uppsala i april 2017.

SLU samarbetar med myndigheter som Jordbruksverket och Skogsstyrelsen och för dialog med Sida och Näringsdepartementet kring former för gemensamt arbete med låginkomstländer. Tillsammans med aktörer inom civilsamhälle och privat sektor utvecklas former för [samarbete inom skogssektorn om vatten och skog](#) som syftar till dialog om utveckling av skogs- och landskapsrestaurering i dessa länder.

Vilka är utmaningarna och möjligheterna?

Utmaningar, och möjligheter, ligger i att fortsatt utveckla en ekosystembaserad naturresursförvaltning som klargör konsekvenser av olika avvägningar mellan produktions- och hållbarhetsmål och som innehåller integrerade arbetssätt och lösningar. En annan viktig komponent är att den framtida förvaltningen i högre utsträckning bygger på samarbete över vetenskapliga disciplinräns och exempelvis integrerar naturvetenskaplig och socioekonomisk kompetens.